

Боженів Михайло Андрійович
Науковий керівник – канд. тех. наук, доц. Кравцов А.Г.
Державний біотехнологічний університет

АКТУАЛЬНІ ВИКЛИКИ ПРАВ ЛЮДИНИ В УМОВАХ ВІЙНИ

Вступ

•Війна є одним з найсерйозніших викликів для прав людини, оскільки вона призводить до масових порушень основних свобод і прав людини.

•В Україні, з початком збройної агресії Росії у 2014 році та подальшим введенням воєнного стану у 2022 році, ситуація з правами людини стала особливо складною.

•Метою даних тез є аналіз порушень прав людини під час збройних конфліктів та впливу воєнного стану на реалізацію прав людини в Україні.

Порушення прав людини під час збройних конфліктів

1.Право на життя

•В умовах війни це право є особливо вразливим. Вбивства, військові злочини, а також терористичні акти призводять до загибелі цивільного населення.

•Згідно з даними міжнародних організацій, тисячі людей стали жертвами насильства, що є прямим порушенням міжнародного гуманітарного права.

2.Право на особисту недоторканність

•Під час конфліктів часто відбуваються випадки катувань, сексуального насильства та інших форм жорстокого поводження.

•Жертви таких злочинів часто залишаються без належної підтримки та захисту.

3.Право на свободу та безпеку

•У багатьох випадках під час війни відбуваються масові арешти та затримання без обґрунтованих причин.

•Затримані можуть не мати доступу до адвокатів або медичної допомоги.

4.Доступ до медичних послуг

•Війна ускладнює доступ до охорони здоров'я через руйнування інфраструктури, нестачу медичних працівників та ресурсів.

•Це призводить до збільшення захворюваності та смертності серед цивільного населення.

5.Право на освіту

•Конфлікти часто призводять до закриття шкіл і університетів, що обмежує доступ дітей та молоді до освіти.

•Діти, які пережили війну, можуть страждати від травм і психологічних розладів, що впливає на їхнє навчання.

Вплив воєнного стану на реалізацію прав людини в Україні

1.Обмеження конституційних прав

•Воєнний стан дозволяє державі вводити обмеження на свободу пересування, право на приватність, а також забороняє проведення виборів і масових зібрань.

•Це може призвести до зловживань з боку державних органів і обмеження демократичних процесів.

2.Зміна правового режиму

•Законодавство передбачає можливість тимчасового обмеження прав у разі загрози національній безпеці.

•Однак важливо забезпечити баланс між безпекою і захистом прав людини, щоб не допустити їхнього систематичного порушення.

3.Відступ від міжнародних зобов'язань

- Україна частково відступила від Конвенції про захист прав людини, що викликало побоювання щодо подальших обмежень прав громадян.

- Необхідно забезпечити дотримання міжнародних стандартів навіть під час воєнного стану.

Невідчужувані права

- Незважаючи на воєнний стан, деякі права залишаються невідчужуваними: право на життя, рівність перед законом, особисту недоторканність та справедливий суд.

- Держава повинна знайти способи забезпечити ці права навіть в умовах надзвичайної ситуації.

Виклики для вразливих груп

1.Діти

- В умовах війни діти часто стають жертвами насильства і можуть бути розлучені з батьками або позбавлені доступу до освіти та медичних послуг.

- Важливо забезпечити спеціальні програми підтримки для дітей, які пережили травматичні події.

2.Внутрішньо переміщені особи (ВПЛ)

- ВПЛ стикаються з додатковими труднощами у реалізації своїх прав на житло, медичне обслуговування та соціальні послуги.

- Держава повинна забезпечити їм необхідну допомогу і підтримку для інтеграції в нові громади.

3.Жінки

- Жінки під час конфліктів часто стають жертвами сексуального насильства і дискримінації.

- Необхідно створити програми підтримки для жінок, які постраждали від насильства під час війни.

4.Національні меншини

- Національні меншини можуть стикатися з додатковими викликами у захисті своїх прав в умовах конфлікту.

- Держава повинна забезпечити рівний доступ до ресурсів і послуг для всіх груп населення.

Заключення

- Забезпечення захисту прав людини в умовах війни є критично важливим для підтримки демократичних цінностей і стабільності суспільства.

- Розробка ефективних механізмів захисту прав людини в умовах військових конфліктів повинна стати пріоритетом для держави та міжнародної спільноти.

- Необхідно активізувати співпрацю між урядом, громадянським суспільством та міжнародними організаціями для захисту прав людини в Україні.

Василенко Олександр Костянтинович,

Подпряттов Владислав Данилович

Науковий керівник – канд. філос. наук, доц. Варипаєв О.М.

Державний біотехнологічний університет

ГОЛОВНІ ПРИНЦИПИ ПРАВ ЛЮДИНИ

Тема прав людини та їх захисту є однією з найбільш важливих і актуальних у сучасному світі. Розуміння прав людини та їхнього захисту охоплює широкий спектр питань, від базових прав на життя і свободу до складніших аспектів, таких як право на рівність, захист приватності, доступ до освіти та медичних послуг. Сучасний вимір прав людини вимагає врахування як традиційних проблем, так і нових викликів, що виникають у зв'язку з глобалізацією, розвитком технологій та змінами у політичних та соціальних умовах.